

Tisková zpráva

Brno 3. září 2025

Krajský soud v Brně dnes rozhodl o zbývajících částech návrhů politické strany Volt Česko a politického hnutí Česká republika na 1. místě na zrušení registrace kandidátních listin politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) a politického hnutí Stačilo! (Stačilo!). Ve všech případech návrhy zamítl. Stejně jako při včerejším rozhodování se však senáty krajského soudu zásadně liší v tom, z jakých důvodů tak učinily.

První názorová linie tvrdí, že za koalici lze považovat pouze takové uskupení politických stran či hnutí, které svoji kandidátní listinu výslovně označí jako koaliční. To se v posuzovaných věcech nestalo. Jiný výklad volebního zákona by odporoval svobodné soutěži politických sil v demokratické společnosti (čl. 22 Listiny základních práv a svobod). Takto rozhodl senát 67, který zamítl dva návrhy, jimiž navrhovatelé Volt Česko a Česká republika na 1. místě napadli registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) ve Zlínském kraji. Třetí návrh, podaný jedním z kandidátů, pak senát 67 odmítl jako podaný osobou zjevně neoprávněnou.

Druhá názorová linie naproti tomu tvrdí, že hnutí Stačilo! splňuje veškeré znaky koalice, které lze z volebního zákona dovodit, a mělo tudíž povinnost označit svou kandidátní listinu jako koaliční. Pokud tak neučinilo, jde o obcházení zákona, tedy o tzv. skrytou či zastřenou koalici. Senát 64, který tento názor zastává, nezrušil registraci hnutí Stačilo! k volbám do Poslanecké sněmovny v Kraji Vysočina jen proto, že jeho rozhodnutí by bylo překvapivé. Zastřené koalice se totiž v české politice staly čímsi běžným, soudních rozhodnutí k dané problematice bylo doposud málo a vyznívala spíše ve prospěch liberálního přístupu k tvorbě koalic. Aktéři volebního boje tudíž nemohli počítat s tím, že by neoznačení kandidátní listiny za koaliční mohlo vést až k tomu, že budou úplně vyloučeni z voleb. Senát 64 nicméně jasně konstatoval, že dosavadní praxe je nezákonná, a uvedl, že považuje za prospěšné, aby měl Ústavní soud (který se tímto sporem bude s největší pravděpodobností také zabývat) při svém rozhodování k dispozici různé argumentační linie a mohl o nich uvážit.

Mimo tyto dva názorové proudy stojí senát 66, který potvrdil registraci kandidátky SPD v Kraji Vysočina. Výkladem volebního zákona se hlouběji nezabýval, neboť konstatoval, že jde v tomto případě o řádnou kandidátku tvořenou výhradně členy SPD, a tudíž nikoli o koalici. Tvrzené dohody s jinými stranami se v této kandidátce nijak neprojeví a přezkum kandidátek v jiných krajích by překračoval návrhem vymezený rozsah soudního přezkumu.

Všechna usnesení krajského soudu jsou dostupná na úřední desce soudu.